

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Η'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1930

ΑΡΙΘ. 5

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ

Α'.

Χάρη εἰς τὴν ἐνδελεχῆ πρόνοιαν τῆς Πολιτείας εὐ-
τυχῶς πανταχοῦ ἰδρῶθησαν σχολεῖα καὶ εἰς τὸ μικρό-
τερον τῶν χωρίων καὶ πάντες κατέχονται ὑπὸ δίψης
πνευματικῆς. Βεβαίως ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις εἶνε
ἡ ἀπολύτως ἀναγκαῖα· δὲν γνωρίζω δὲ ἂν τὰ ἰδρῶθέντα
παιδιῶν πολλὰ γυμνάσια καὶ λύκεια ὠφέλησαν,
διότι πολλοὶ πολλὰκις προσέρχονται εἰς αὐτὰ οὐχὶ
 χάριν τῆς μαθήσεως, ἀλλὰ κυρίως χάριν ἀποκτήσεως
ἀπολυτηρίου διὰ τὴν χρησιμεύσιν πρὸς εὐρεσιν θέ-
σεως. Οὕτω ηὔξηθησαν οἱ ἡμιμαθεῖς καὶ εἰς αὐτὰ
τὰ χωρία καὶ ἤμισα ἐργάζονται, ἀλλὰ περιμένουν
νὰ λάβουν θέσιν δημοσίαν ἢ ἄλλην. Ἄρκεϊ νὰ εἶπω
ὅτι εἰς διαγωνισμὸν διὰ τριάκοντα θέσεις τηλεγρα-
φητῶν ὑπέβαλον αἰτήσεις πλέον τῶν ὀκτακοσίων.
Ἔνεκα τῆς πληθώρας τῶν θεσιθηρῶν ἄς φροντίσῃ
ἡ Πολιτεία διότι, θάττον ἢ βράδιον, θὰ εὐρεθῶμεν
εἰς δυσχερῆ κατάστασιν. Ἡμεῖς θὰ ἐξετάσωμεν ἐν-
ταῦθα συντόμως περὶ τῶν σχολείων καὶ διδασκάλων
ἀπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως.

Ὁ σκοπὸς τοῦ σχολείου εἶνε ἡ πνευματικὴ, ἠθικὴ,
καὶ ἐθνικὴ μόρφωσις καὶ διαπαιδαγώγησις τῶν παι-
δευομένων. Ἐν ταῖς σχολαῖς ἀναπτύσσεται ἡ διάνοια
μὲ διαφόρους γνώσεις· καλλιεργείται ἡ καρδιά ἠθι-
κῶς καὶ ἐνισχύεται ἡ θέλησις εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἡ
μόρφωσις ἄρα εἶνε ἀναγκαῖα εἰς πάντα ἄνθρωπον·
ἄνευ αὐτῆς ὁ ἄνθρωπος ἤμισα γνωρίζει νὰ ἐκτελῇ
τὸν προορισμὸν του ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ ἄνθρωπος «ὄρ-
θῆς τυχὸν παιδείας καὶ φύσεως εὐτυχοῦς θεϊότατον,
ἡμερώτατόν τε ζῆλον γίνεσθαι φιλεῖ» (Νόμ. ζ'.
766 α'), ὡς λέγει ὁ Πλάτων, διότι ἡ ἀληθὴς παι-
δεία, ὡς λέγει ὁ Ὀβίδιος, «mollit mores, nec si-
nit esse ferus». Ἐντεῦθεν πάντα τὰ ἔθνη ἠγάπησαν
τὴν καὶ παιδείαν· ἠγωνίσθησαν ὑπὲρ αὐτῆς. Ἡ παν-
τοία δὲ μόρφωσις καὶ ἀνάπτυξις τῶν πολιτῶν εἶνε
τὸ βαρόμετρον τοῦ πολιτισμοῦ παντὸς ἔθνους. Διὰ
τῆς ἀληθοῦς παιδείας διαπαιδαγωγοῦνται τὰ ἔθνη,
μορφώνονται, ἐκπολιτίζονται καὶ προάγονται πολλα-

χῶς. Ὁ Λεῖβνίτιος ἀποφαίνεται ὅτι «ἡ ἀναμόρφωσις
τοῦ ἀνθρώπινου γένους κατορθοῦται διὰ τῆς ἀνα-
μορφώσεως τῆς τῶν παιδῶν ἀγωγῆς». Ἄλλὰ ποία
εἶνε ἡ ἀληθὴς παιδεία; Ἡ παιδεία ἦτις δὲν ἀπο-
βλέπει μόνον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νοός, ἀλλὰ κυ-
ρίως εἰς τὴν διάπλασιν τῆς καρδίας. Ἡ ἀνάπτυξις
τοῦ νοῦ, ἡ μάθησις πολλῶν γνώσεων ἄνευ τῆς καλ-
λιεργείας τῆς καρδίας δὲν ὠφελεῖ, τοῦναντίον βλά-
πτει. Οὕτω, ἀντὶ τῆς προόδου, δημιουργεῖται ὀπισθο-
δρομήσις καὶ κατὰπτωσις πανταχοῦ διὰ τὸν ἀπλού-
στατον λόγον ὅτι ἡ παιδεία σήμερον δὲν διαπλάττει
τὴν καρδίαν καὶ δὲν ἀνυψώνει τὸ φρόνημα. Ὁ ἀνε-
πτυγμένος πνευματικῶς, ἄνευ τῆς καλλιεργείας τῆς
καρδίας, εὐρίσκει τὰ μέσα βλάβης καὶ καταστροφῆς.
«Οὐδαμοῦ γὰρ δεινόν, οὐδὲ σφοδρὸν ἀπειρία τῶν
πάντων, οὐδὲ μέγιστον κακόν, ἀλλ' ἡ πολυπειρία καὶ
πολυμαθία μετὰ κακῆς ἀγωγῆς γίνεται πολὺ τούτων
μείζων ζημία» (Νόμ. Ζ'. σ. 819, α') λέγει ὁ θεῖος
Πλάτων.

Εἰς τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων συντελοῦντὰ
ἀνθρωπιστικὰ γράμματα, τὰ Ἑλληνικά, μάλιστα δὲ
πάντων ἡ (χο)κὴ θρησκεία ἣτις διαπλάττει τὴν καρ-
δίαν καὶ ἀνακαινίζει αὐτὴν διὰ τῆς θείας καὶ ζωο-
γόνου αὐτῆς διδασκαλίας καὶ τῆς θείας χάριτος. Τὰ
Ἑλληνικά Γράμματα μορφώνουν καὶ ἀναπτύσσουν
τὴν διάνοιαν τῶν ἀνθρώπων. Τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα
διὰ τῆς γλώσσης, τῆς σοφίας, τῆς τέχνης καὶ τῶν
φρονημάτων αὐτοῦ ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ κό-
σμου ἀναπτύσσουν τὴν διάνοιαν τῆς ἀνθρωπότητος,
ἀποξέον τὴν τραχύτητα αὐτῆς καὶ κατευθύνον καὶ
καὶ ἐνισχύον αὐτὴν ἐν παντὶ καλῶ καὶ ἀφθίτῳ καὶ
αἰώνιῳ καὶ ὑψηλῶ καὶ γενναίῳ, παραίτιον οὗτω τοῦ
κατ' ἀνθρώπου βίου γινόμενον. Γίνεται δὲ ἡ ἐπίδρα-
σις αὕτη τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος ὅλος φυσικῶς,
γίνεται ὅλος κατὰ τοὺς νόμους καθ' οὓς διαβιοῖ ὁ
ψυχικὸς κόσμος. Διὰ ταῦτα, πάντα τὰ ἔξοχα πνεύματα
τοῦ ἀνθρώπινου γένους κατὰ πάντας τοὺς αἰῶνας
ἐξαίρουν τὴν ἔξοχον ἀνθρωπιστικὴν δύναμιν «τῆς
παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς», «τῶν Ἑλληνικῶν Γραμ-
μάτων» «τῆς Ἑλληνικῆς Μούσης καὶ παιδείας», «τῆς
θύραθεν σοφίας» καὶ ὅπως ἄλλως ἐκλήθη ἡ μελέτη

τῶν ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων. «Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον, λέγει ὁ Μελάγχθων, ἡ ἑλληνικὴ παιδεία εἶνε ἀναγκαιότερα τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ πυρός».

Δυστυχῶς σήμερον ἡ ἑλληνικὴ αὐτὴ παιδεία δὲν φέρει τοὺς ὡραίους τούτους καρπούς, διότι δὲν διδάσκονται τὰ ἑλληνικὰ Γράμματα ὡς πρέπει. Ἀποβλέπομεν εἰς τὴν ἐκμάθησιν λεξιδίων καὶ φρασείδων καὶ οὐδὲν πλέον. Δὲν εἰσέρχονται οἱ μαθηταὶ εἰς τὸν πλοῦτον τῆς σοφίας καὶ τῶν γνώσεων, εἰς τὴν οὐσίαν. Ἡ ἐκπαίδευσις εἶνε ξηρὰ, ἄγονος. Ἡ διδασκαλία δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μεγάλων ἰδεῶν τὰς ὁποίας ἀνέπτυξαν οἱ σοφοὶ ἡμῶν πρόγονοι. Ἡ διδασκαλία δὲν εἶνε, πολλοῦ γε δεῖ, ἐμπνευσμένη καὶ γόνιμος. Ἐν παλαιότεροις χρόνοις ἐκ τῶν σχολείων ἐξήρχοντο ὑγιεῖς τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα νέοι μὲ φρονήματα ὑψηλά καὶ ἰδεώδη, τέκνα πιστὰ τῆς πατρίδος καὶ τῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ ὧν ἦσαν ἔτοιμοι τὰ πάντα νὰ θυσιάσουν. Ἀλλὰ σήμερον ἐξέρχονται ἡμιμαθεῖς καὶ ἐψιμυθιωμένοι ἀστοιχείωτοι πνευματικῶς καὶ ἀνατάρτιστοι ἠθικῶς παρασυρόμενοι ὑπὸ τοῦ ρεύματος τῆς κακίας.

Περὶεργον φαινόμενον! Πλεῖστοι τῶν μαθητῶν τοῦ γυμνασίου ὀμιλοῦν περὶ πάντων καὶ ἀσβῶς ἐκτραχηλίζονται, καὶ κατ' αὐτῶν τῶν ἱερωτάτων καὶ θειοτάτων κλυδωνίζονται παντὶ ἀνέμῳ διδασκαλίας καὶ κατὰ τὸ ἄψυχον πτώμα τοῦ Τρωϊκοῦ νεανίου,

Κείμενοι ἐπ' ἀκταῖς ἄλλοτ' ἐν πόντῳ σάλα
πολλοῖς διπύλοις κυμάτων φορούμενοι

ὡς λέγει ὁ ἀπὸ σκηπῆς φιλόσοφος. Ποῖοι; ἐκεῖνοι, οἵτινες «οὐδ' ἂν τρὶ εἰπεῖν ῥήμαθ' οἷοί τ' ἦν πρὶν ἐξάμαρτεῖν».

Αἱ ἠθικαὶ ἀρχαὶ καὶ ἀξίαι εἶνε ἡ βᾶσις τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πολιτείας. «Εὖ τραφέντων καὶ τρεφομένων τῶν νέων πάντα ἡμῖν κατ' ὄρθον πλεῖ». (Πλάτ. Νόμ. σ. 817, δ). Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι ἡ νεότης ἀνετρέφετο καὶ ἐπαιδεύετο ἠθικῶς, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐτιμήθη καὶ ἐμεγαλόρρησεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Ἀλλ' ἀποῦ χρόνου ἀνεφάνησαν οἱ σοφισταὶ διδάσκοντες ὅτι μέτρον πάντων ἀνθρώπος καὶ τὰς ἄλλας ἀντιθρησκευτικὰς καὶ ἀντικοινωνικὰς διδασκαλίας, ἤρξατο ἡ παρακμὴ καὶ ἡ κατὰπτωσις. Οἱ σοφισταὶ ἐδίδασκον ὅτι «τὸ δίκαιον καὶ αἰσχρὸν οὐ φύσει, ἀλλὰ νόμῳ» (Πλάτ. Γοργ. 483) καὶ ἐπομένως ἀρετῆ, ἦθος, δίκαιον δὲν ὑφίστανται πράγματι καὶ κατὰ φύσιν. Οὕτω, σὺν τῷ χρόνῳ προϊόντι, ἡ ἑλληνικὴ σκέψις περιεπλανήθη εἰς δισταγμὸν, εἰς τὴν ἀρνησιν. Ὅντως δὲ ἡ κατὰστασις τῆς ἀθηναϊκῆς πολιτείας ἐξεπίστευτο ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ χειροτέρα. Οἱ χρηστοὶ πολῖται ἐκηρύσσοντο ἀχρηστοὶ καὶ ἀπεμακρύνοντο πάσης πολιτικῆς

καὶ κοινωνικῆς λειτουργίας. Καί, ὡς ἔλεγεν ὁ Ἀριστοφάνης,

Τῶν πολιτῶν οἷς μὲν ἴσμεν εὐγενεῖς καὶ σώφρονες
ἄνδρας ὄντας καὶ δικαίους, καὶ καλοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς
καὶ τραφέντας ἐν παλαιστοῖς καὶ χοροῖς καὶ μουσικῇ
προσελοῦμεν, τοῖς δὲ χαλκοῖς καὶ ξένοις καὶ παρῖαις
καὶ πονηροῖς κακ' πονηρῶν εἰς ἅπαντα χροόμεθα.

(Βάτραχ. 727-39)

Τοιαῦται διδασκαλίαι καὶ χειρότεροι διδάσκονται, ὡς μὴ ὄφελον, ὑπὸ τῶν νέων σοφιστῶν καὶ ἀποτινῶν σχολῶν καὶ τῶν βιβλίων, κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους. Εἶνε φρικώδη καὶ ἀπαίσια ὅσα δημοσιεύονται ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν καὶ ὑπὸ τινῶν διδασκάλων. Εἰς τὴν «Ἀναγέννηση» ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν καὶ τοῦ «Ἐκπαιδευτικοῦ Ὀμίλου» ψευδαμεταρρυθμιστῆς γράφει «Σὰς δηλῶ λοιπὸν ὅτι δὲν ἀναγνωρίζω θρησκείαν, πατρίδα, οἰκογένειαν, . . . Προτείνω ὅπως τὰ σάπια ἰδανικὰ θρησκεία, πατρίς, οἰκογένεια ἀντικατασταθῶν μὲ τὰς τρεῖς λέξεις "Ἀνθρώπος, Γῆ, Ἐπιστήμη" καὶ καλῶ τοὺς ἀσπαζομένους τὸ πρόγραμμά μου τοῦτο, ὅπως ἄρῳσι τὸν σταυρὸν καὶ μὲ ἀκολουθήσωσι». Τοιαῦτα καὶ παρόμοια μωρὰ καὶ ἀπαίσια διδάγματα διδάσκονται ὑπὸ μωρῶν διδασκάλων καὶ καθηγητῶν. Ποῖα τ' ἀποτελέσματα τούτων; Παντοῖα ἠθικὴ παραλύσις τῆς νεολαίας καὶ τῆς κοινωνίας. Διδάσκουν τὴν ἐλευθερίαν ἀλλ' ἐλευθερίαν ὀνομάζουν τὴν ὑποδούλωσιν τοῦ πνεύματος εἰς τὰ θελήματα τῆς σαρκός, τὴν ἐξουδένωσιν τῆς σώφρονος ἐγκρατείας, τὴν ἐξάλειψιν τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ ἐλευθερίαν ὀνομάζουν τὸν οἴστρον τῶν ὑπερηφάνων λογισμῶν καὶ τὴν περιφρόνησιν τῶν θείων διδασκαλιῶν τὰς ὁποίας καθυποτάσσουσιν εἰς τῶν ἀνθρώπινων φρενῶν τὴν ἐπίκρισιν. Ἀπαιτεῖται ἄμυνα κατ' αὐτῶν τῶν διδασκαλιῶν καὶ διδασκάλων. Ὁ Πρύτανις τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ὀρθῶς εἶπεν εἰς τὰς ἀνακοινώσεις εἰς τὴν Σύγκλητον: «Τὸ Πανεπιστήμιον δὲν εἶνε ἐπαγγελματικὸν σχολεῖον, ἀλλὰ τῆς Ἐπιστήμης ἅμα καὶ τῆς ἀρετῆς φυτώριον, ὡς ἀναγνωρίζομεν πάντες οἱ διδάσκοντες ἐν αὐτῷ . . . Τὸ περιβάλλον ἐν' ᾧ ζῶμεν, ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν τελευταίων πολέμων, δὲν εἶνε πλέον τὸ περιβάλλον τῆς ἀρετῆς. Ἀδιαφορία πρὸς τὰ γενναῖα καὶ ὑψηλά, ἠθικὴ κατὰπτωσις, φρονήματα ἀντεθνικά, σαπρὰ ἰδανικὰ προβάλλονται πολλαχῶς εἰς τὴν νεολαίαν, ὄχι μόνον παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις χώραις. Καὶ ταῦτα, ἐνῶ κατὰ τοὺς χρόνους τούτους τοὺς καθ' ἡμᾶς οἱ πάντες ἔχομεν ἀνάγκην περισυλλογῆς καὶ παρασκευῆς χαρακτήρων, ἀνθρώπων, οἵτινες καὶ αὐτοὶ νὰ ζῶσι κατ' ἀρετὴν καὶ νὰ γίνωνται τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ ἄλας τῆς Κοινωνίας. . . . Ὅφειλα νὰ ἐξάρω

ὅτι τὸ κεφάλαιον τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἠθικῆς μορφώσεως τῶν φοιτητῶν θεωρῶ ἰσοστάσιον πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν κατάρτισιν, ἂν μὴ ὑπέρορον αὐτῆς, *τὴν δὲ γινώσκω ὁμοῦ καὶ τὴν ἠθικὴν ἐκπαίδευσιν πολὺ ἀνωτέραν πάσης ἄλλης διοικητικῆς ἐνεργείας*».

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως
ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝῳ

Ὁ προκοσμητὸς τῆς Θεολογ. Σχολῆς τοῦ Ἀθήνησι Πανεπιστημίου κ. Γρηγόριος Παπαμιχαὴλ κατὰ τὴν ἐκθεσιν τῶν ἐπὶ τῆς κοσμητικῆς αὐτοῦ πεπραγμένων, τὴν γενομένην κατὰ τὸ προπαρελθὸν Σάββατον ἐνώπιον τοῦ κ. Προυσιάνω, τῶν Καθηγητῶν τῆς Θεολ. Σχολῆς καὶ τῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογίας, μεταξὺ τῶν ἀναγκῶν, τὰς ὁποίας ἡ Θεολ. Σχολὴ δέον νὰ θεωρήσῃ, ἀνέφερε καὶ τὴν ἀπόκτησιν ἰδίου Πανεπιστημιακοῦ ναοῦ. Ἐπιλαμβάνομαι εὐχαρίστως τῆς εὐκαιρίας ταύτης νὰ χαράξω τὰς ἀκολουθούς γραμμὰς, οὐχὶ ἵνα ἀναπτύξω τὴν σημασίαν τῆς ἀποκτήσεως τοιοῦτου ναοῦ, ἀλλ' ἵνα ἐκ τῆς ἐν Βερολίνῳ φοιτητικῆς μου ζωῆς ἐκθέσω συντομώτατα πῶς ἡ ἐκεῖ θεολ. Σχολὴ προσπαθεῖ ν' ἀναπτύξῃ τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα τῶν τροφίμων αὐτῆς διὰ διαφόρων μέσων, ἐπιλαμβανομένη πάσης πρὸς τοῦτο εὐκαιρίας.

Ὅτε διὰ πρώτην φοράν εἰσηχόμενον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Βερολίνου μία ἀγγελία ἐκίνησε τὴν προσοχὴν μου, διότι αὕτη ἦτο ἀνηρτημένη εἰς πολλὰ μέρη τοῦ Πανεπιστημίου. Διὰ τῆς ἀγγελίας ταύτης ἐγνωρίζετο εἰς τοὺς φοιτητάς, ὅτι ἐκάστην πρωΐαν ἀπὸ τῆς 9 - 9 1/4 π. μ. γίνεται ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ τῆς Κ. Δ. κοινὴ προσευχὴ τῶν φοιτητῶν. Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων μεταβὰς ἐγκαίρως εἰς τὸν ὀρισμένον χῶρον κατώρθωσα νὰ ἐξύρω μίαν θέσιν. Μετ' ὀλίγον πάντα τὰ καθίσματα κατελήφθησαν, οἱ δὲ καταφθάνοντες φοιτηταὶ ἠναγκάζοντο νὰ ἴστανται ὄρθιοι, πληροῦντες τὰ ἐνδιάμεσα κενά, ἐνῶ ἕτερον πλῆθος συνωθεῖτο πρὸς τὴν θύραν. Εἰς τότε τῶν Καθηγητῶν τῆς θεολογίας ἐπεφάνη καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἑδρας κατέστησε γνωστὸν ποῖον ἐκκλ. ἄσμα ἔδει νὰ ψαλῆ. Εἰς ὀλόκληρον τότε τὸ οἰκοδόμημα ἀντήχησεν ἡ μελωδία. Μετὰ τοῦτο ὁ καθηγητὴς ἤρχισε νὰ κηρύττῃ. Τὸ σύντομον τῶν κηρυγμάτων, ἡ πυκνότης τῶν νοημάτων καὶ ἡ εὐστοχος ἐκλογή τῶν θεμάτων ἦσαν τὰ συναρπάζοντα τὸν ἀκροατὴν στοιχεῖα τῶν κηρυγμάτων, αἵτινα καθ' ἐκάστην πρωΐνην προσευχὴν ἐγίνοντο ὑπὸ

τῶν Καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν τῆς θεολ. Σχολῆς, ἐνίοτε δὲ καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν φοιτητῶν. Μετὰ τὸ κήρυγμα ἐπηκολούθει ἡ Κυριακὴ προσευχὴ καὶ τὴν ὅλην τέλος προσευχὴν ἐπεσφράγιζεν ἐν πάλιν ἐκκλησίᾳ. Ἔσμα. Ζωηραὶ διατηροῦνται ἀκόμη ἐν τῇ ψυχῇ μου αἱ ἐντυπώσεις, τὰς ὁποίας εἶχον ἀποκομίσει ἐκ τῶν πρωΐνῶν τούτων προσευχῶν. Κήρυγμα σύντομον προσαρμοζόμενον πρὸς τὰς περιστάσεις, ὑφ' ἧς ὁ φοιτητὴς διατελεῖ, πρὸς τὰ προβλήματα τὰ ὁποία ἀπασχολοῦσιν αὐτόν, κήρυγμα, τέλος περιβεβλημένον τὸ κῆρος τῶν Καθηγητῶν δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἔχη εἰσεργετικὴν τὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς εὐμαλῆκτου ἀκόμῃ ψυχῆς τῶν φοιτητῶν. Ὁ συνωστισμὸς τῶν φοιτητῶν οὐ μόνον τῆς θεολογίας, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἐπιστημῶν, ὅστις παρετηρεῖτο καθ' ἐκάστην ἡμέραν, εἶναι ἡ τρανωτέρα ἀπόδειξις τούτου. Ἐνέχει τι προσέει πράγματι τὸ ὄραϊον ἡ πρωΐνῃ αὕτη προσευχὴ τῶν νέων, τῶν τὴν ἀλήθειαν διὰ τῆς ἐπιστήμης ζητούντων νὰ εὗρωσι, πρὸς τὸν Θεὸν τῆς ἀληθείας. Ἐὰν καὶ ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ τοιοῦτό τι εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ, ἐναπόκειται εἰς ἄλλους νὰ κρίνωσιν.

Πλὴν τῆς πρωΐνης ταύτης προσευχῆς διοργανοῦνται καθ' ὠρισμένας Κυριακάς ὑπὸ τῶν Καθηγητῶν τῆς θεολ. σχολῆς τοῦ Βερολίνου δημόσια κηρύγματα. Ἡ κομψὴ ἐκκλησίᾳ τῆς Händelstrasse παρὰ τὸν Tiergarten εἶναι κατάμεστος κατὰ τὰ Κυριακάς ταύτας κόσμου πολλοῦ, σπεύδοντος ν' ἀκούσῃ κηρύγματα ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν ἐκπροσώπων τῆς θεολ. ἐπιστήμης. Τὰ κηρύγματα ταῦτα δὲν ἔχουσι μόνον σκοπὸν νὰ χρησιμεύωσιν εἰς τοὺς φοιτητάς ὡς ὑποδείγματα κηρυγμάτων, ἀλλ' ἐπιδιώκουσι καὶ τινα γενικώτερον σκοπὸν, τὴν ἐπίδρασιν προτίστως ἐπὶ τῶν φοιτητῶν, ἔπειτα δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ λοιποῦ κοινοῦ, ὅπερ προθύμως σπεύδει ν' ἀκροασθῆ ὑψηλοτέρων κηρυγμάτων. Ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος θίγονται ἐκ τῶν θρησκ. καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων ἐκεῖνα, τὰ ὁποία ἀπασχολοῦσι ζωηρῶς τὸν φοιτητὴν, ἐκεῖνα πρὸς τὰ ὁποία κατὰ τὴν φοιτητικὴν του ζωὴν ἐκὼν ἄκων θ' ἀναγκασθῆ ὁ φοιτητὴς νὰ λάβῃ ὀρισμένην θέσιν. Οὐ μόνον δὲ οἱ Καθηγηταὶ τοῦ πρακτικοῦ κλάδου τῆς θεολογίας, ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν λοιπῶν κλάδων ἀνέρχονται πολλάκις ἐπὶ τοῦ ἐκκλ. τούτου βήματος, ἵνα ἀπ' ἐκεῖ ὁμιλήσωσι πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ φοιτητοῦ ἐπὶ θεμάτων, περὶ τῶν ὁποίων ἴσως πολλοὶ τῶν Καθηγητῶν ἕνεκα τῆς φύσεως τοῦ ὑπ' αὐτῶν διδασκομένου μαθήματος δὲν θὰ εὗρωσι κατὰ τὰς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ παραδόσεις ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσωσιν, ἢ καὶ ἂν τοιαύτη τις παρουσιασθῆ δὲν θὰ ἔχωσι τὸν ἀπαι-

τούμενον πρὸς τοῦτο χρόνον. Ἄναμφιβόλως καὶ παρ' ἡμῖν τοιαύτη σειρά κηρυγμάτων διοργανουμένων ὑπὸ τῶν κ. Καθηγητῶν τῆς θεολ. σχολῆς θὰ εἶχεν ὅλως ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν, θὰ συνεκέντρον πλῆθος ἀκροατῶν καὶ θὰ εἶχε θαυμάσια ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν φοιτητῶν.

Τέλος σημειωτέον ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Θεολ. Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου ἔχει καὶ ἰδιαιτέρον ἱερέα διὰ τοὺς φοιτητάς ἵνα καθοδηγῇ τὰ διαβήματα αὐτῶν, νοσητεῖ καὶ συμβουλεύῃ τὰ πρέποντα. Κατὰ τὰς τακτικῶς γινομένας συγκεντρώσεις τῶν φοιτητῶν εἴτε ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἱερέως τούτου, εἴτε καὶ ἀλλαχοῦ, γίνεται ἀνάπτυξις θρησκ. ἢ κοινωνικοῦ τινος θέματος καὶ ἐπακολουθεῖ σχετικὴ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις. Ἄλλαι συγκεντρώσεις ψυχαγωγικαί, περιπάτοι, ἐκδρομαὶ ὑπὸ τὴν πρωτοβουλίαν καὶ ἡγεσίαν τοῦ ἱερέως τούτου ἀποτελοῦσιν ἀρίστas εὐκαιρίας, καθ' ἃς καὶ ὁ ἱερεὺς γνωρίζει καλλίτερον τὸν φοιτητὴν καὶ ὁ φοιτητὴς πλεῖστα ὅσα ὠφελεῖται ἐκ τῆς συναναστροφῆς ταύτης. Ἡ συχνὴ ἐπικοινωνία τοῦ ἱερέως τούτου μετὰ τῶν φοιτητῶν, ἡ ἐνδελεχὴς αὐτοῦ μέριμνα περὶ τῆς θεραπείας τῶν ἀναγκῶν τῶν φοιτητῶν δημιουργοῦσι στενὸν σύνδεσμον τούτων μετ' ἐκείνου, ἐξ οὗ πολλὰ ἔχει ὁ φοιτητὴς νὰ ὠφελῆθῃ. Ὅταν δὲ μάλιστα ὁ ἐπιτελῶν τὸ χαλεπὸν τοῦτο ἔργον ἱερεὺς ἔχῃ πάντα ἐκεῖνα τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ λεπτὸν τοῦτο ἔργον προσόντα καὶ δύναται τὴν ὅλην ψυχικὴν δύναμιν τοῦ φοιτητοῦ νὰ κατευθύνῃ πρὸς τὸν σκοπὸν, ὃν ἐπιδιώκει, τότε συντελεῖται πέραξ τοῦ ἱερέως τούτου μία ἀθόρυβος καὶ πλουσία εἰς ὠφέλιμα ἀποτελέσματα ἐργασία.

Ἐκτὸς τούτων ἐκδίδεται καὶ ἴδιον περιοδικόν, ἐν τῷ ὁποίῳ γίνεται ἐξέτασις θεμάτων σχετικῶν πάντοτε πρὸς τὴν φοιτητικὴν ζωὴν. Οὕτω ἡ Θεολ. Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου οὐδὲν παραλείπει πρὸς τελειοτέραν διάπλασιν τοῦ θρησκ. σπινθηροῦ τῶν τροφίμων αὐτῆς. Δὲν εἶναι δὲ μόνη ἡ ὠφέλεια αὕτη, ἀλλὰ συνυπάρχει καὶ τις ἐτέρη. Ἡ ἀπὸ ἀποδείξις εἰς τὸν φοιτητὴν τοῦ μεγίστου ἐνδιαφέροντος τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπερ ἐπιζητεῖ νὰ παρακολουθῇ τὸν φοιτητὴν, εἰ δυνατόν, εἰς πάσας τὰς ἐκφάνσεις τῆς φοιτητικῆς του ζωῆς ἐπαυξάνει ἀναποδράστως τὴν ἀγάπην, τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν σεβασμὸν τοῦ φοιτητοῦ πρὸς τοὺς τόσον περὶ αὐτοῦ φροντίζοντας.

B. M. ΒΕΛΛΑΣ

Ἡ ΠΡΑΞΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΙΕΡΕΩΣ ΕΝ ΤΩ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩ Γ'

2. Μεταβαίνω ἤδη εἰς τὸ δεύτερον σημεῖον τῆς εἰσηγήσεώς μου, τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἀσθενῶν. Οἱ ἀσθενεῖς εἶνε οἱ ἔχοντες τὴν μεγαλυτέραν ἀνάγκην τῆς παρουσίας τοῦ ἱερέως, καὶ δὴ ὅταν εἶναι ξένοι πρὸς τὸ περιβάλλον, ἐν τῷ ὁποίῳ εὗρισκονται. Εἰς τὰς ἑλληνικὰς χώρας ὑπάρχει δυσεξηγητὸς τις προκατάληψις κατὰ τῆς παρουσίας τοῦ ἱερέως ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἀσθενὴς ἐκ μέρους τόσον τοῦ ἀσθενοῦς ὅσον καὶ τοῦ περιβάλλοντος αὐτοῦ.

Ἐπάρχει ἡ μωρὰ ἰδέα ὅτι ὁ ἱερεὺς εἶναι, ἂν μὴ ὁ παραστάτης, τοῦλάχιστον ὅμως ὁ προοδοποιὸς τοῦ Χάρωνος. Καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖται προοραφὴ τοῦ ἀσθενοῦς ἢ πρότασις τινος ἐκ τῶν εὐσεβειστέρων τοῦ περιβάλλοντος αὐτοῦ ὅπως προσκληθῇ ὁ ἱερεὺς καὶ μεταδώσῃ εἰς τὸν ἀσθενῆ τὰ Ἄχραντα Μυστήρια. Ἐχων ὑπ' ὄψει τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀγγλίας μ' ὅλα ταῦτα δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι οὗτοι παραδειγματιζόμενοι ἐκ τῶν περὶ αὐτοὺς συμβαινόντων δέχονται καὶ ἀναμένουσι μάλιστα ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἱερέως καὶ μετὰ προθυμίας, οἱ περισσότεροι τοῦλάχιστον, συγκατατίθενται ὅπως κοινωνήσωσι τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Εἶπον «παραδειγματιζόμενοι ἐκ τῶν περὶ αὐτοὺς συμβαινόντων», διότι ἐν Ἀγγλίᾳ ὁ ἱερεὺς θεωρεῖ καθήκον αὐτοῦ ἐκ τῶν στοιχειωδεστέρων νὰ παρακολουθῆσθαι τὸν ἐνορήτην αὐτοῦ καὶ πάντοτε μὲν, ἰδίως ὅμως κατὰ τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ. Θὰ ἐπισκεφθῇ τὸ νοσοκομεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ νοσηλεύεται, θὰ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ παρὰ τῶν ἰατρῶν καὶ νοσοκόμων καὶ θὰ καθίσῃ παρὰ τὴν κλίνην αὐτοῦ ἐπὶ ὥραν ἀρκετὴν συνομιλῶν φιλικῶς, ἐνισχύων, νοσητεῶν, παραμυθούμενος αὐτόν.

Γνωστοῦ ὅμως ὄντος ὅτι αἱ πόλεις, εἰς τὰς ὁποίας οἱ πλεῖστοι ἐξ ἡμῶν ἐφημερεύουσι, τυγχάνουσι πολυάριθμοι καὶ ἐκτεταμένοι, θὰ προβληθῇ ἴσως ἡ εὐλογος ἄλλως ἔνστασις ὅτι ὁ ἱερεὺς δὲν δύναται νὰ γνωρίξῃ τοὺς ἐκάστοτε ἐν διαφόροις νοσοκομείοις ἢ τοῖς οἴκοις αὐτῶν νοσηλευμένους. Πρὸς ἐπίλυσιν τῆς δυσκολίας ταύτης ἐγὼ τοῦλάχιστον ἄμα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων μου ἐν Λονδίῳ ἐξετύπωσα δηλώσεις τοιχοκολληθείσας ἐν τῷ ναῷ καὶ εἰς ὅλα τὰ κέντρα, τὰ ὁποῖα συχνάζουσιν Ἕλληνες, διὰ τῶν ὁποίων παρεκαλοῦντο πάντες οἱ ὁμογενεῖς οἱ γνωρίζοντες τὴν ὑπαξίαν ἀσθενῶν ὅπως εἰδοποιῶσιν ἀμέσως περὶ τούτου τὸ Πρεσβυτέριον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Τὴν παράκλησιν ταύτην ὑπέβαλον καὶ εἰς ὅλα τὰ νοσοκομεία, τὰ ὁποῖα διὰ πρώτην φορὰν ἐπεσκεπτόμην· καὶ οὕτω εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω πόσοι Ἕλληνες ἀσθενεῖς ὑπάρχουσιν ἐκάστοτε ἐν Λονδίῳ. Ἐκαστον τούτων ἐπισκέπτομαι ἀπαξ μὲν τῆς ἐβδομάδος ἐφόσον ἡ νόσος εἶναι ἥλιας μορφῆς, δις δὲ τῆς ἐβδομάδος ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε σημειωθῇ ἐπιδείνωσις τῆς καταστάσεως.

Ὁ Ἕλλην ἐν τῇ ξένῃ ἀπονέμει ἀμέριστον ἀφοσίωσιν καὶ σεβασμὸν εἰς τὸν ἱερέα. Καὶ ἡ ἀφοσίωσις αὕτη καὶ στοργὴ εἶναι πολὺ μεγαλειότερα ὅταν, ξένος

οὔτος, κατάκειται μεταξύ ξένων ἐν Νοσοκομείῳ καὶ αἰσθάνεται πλησίον του τὸν ἱερέα ἀντιπροσωπεύοντα κατὰ τὰς ἀναρχὰς καὶ ἐπαδύνους ἐκείνας στιγμὰς τῆς ἀσθενείας γονεῖς, ἀδελφούς, θρησκείαν καὶ πατρίδα. Τότε ἡ ψυχὴ του ἐκχύνεται εἰς ἄδολον καὶ εἰλικρινῆ ἔξιμολόγησιν καὶ δίδει ἀφορμὴν εἰς τὸν Ἕλληνα πνευματικὸν Πατέρα νὰ συμβουλευσῇ τὰ προσήκοντα αὐτῷ καὶ νὰ τὸν παραμυθῆσῃ.

Ἄλλ' ἵνα συμπληρωθῇ ἡ ψυχικὴ θεραπεία πρὸς τῇ σωματικῇ θὰ ἔδει νὰ ὑπάρχωσι βιβλία προωρισμένα διὰ τοὺς ἐν ἀσθενείᾳ διατελοῦντας Ἕλληνας, τὰ ὁποῖα, καθ' ἃ ἐκ πείρας γνωρίζω, μετὰ δίδυμης καὶ ἐνδιαφέροντος ζητοῦσιν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην προσπαθῶ νὰ θεραπεύω παρέχων εἰς τοὺς ἀσθενεῖς χριστιανούς μου ἀντίτυπα τῶν Ἁγ. Γραφῶν τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας ἐφόσον τοιαῦτα ἐν τῷ πρωτοτύπῳ μόλις τώρα ἠξιώθημεν ν' ἀποκτήσωμεν, καὶ δὴ καὶ εὖωνα χάρισεῖς τὸν ἐνθεον ζῆλον τῆς θερμορῆτος Ἀδελφότητος «Ζωῆς» τῆς τὰ μάλιστα εὐεργετικῶς δρώσης ἐν Ἑλλάδι—ἀντίτυπα Συνόψεως ἔκδοθῆς ὑπὸ τοῦ δέκτου καὶ εὐσεβοῦς Γραμματέως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κ. Ἐμ. Φαρλέκα καὶ περιεχομένης τὰς ἱερὰς ὁκλουθίας Ἑσπερινοῦ, Ὁρθρου, Λειτουργίας, Θείας Μεταλήψεως κλπ. ὡς καὶ ἑλληνικὰς ἐφημερίδας, τὰς ὁποίας μετ' ἰδιαιτέρας χαρᾶς δέχονται οἱ ἀσθενοῦντες Ἕλληνες. Ὁ τρόπος τῆς προμηθείας βιβλίων, περιοδικῶν, ἐφημερίδων διὰ τοὺς ἀσθενοῦντας Ἕλληνας τοῦ Ἐξωτερικοῦ φρονῶ ὅτι ὀφείλει ν' ἀπασχολήσῃ τὸ Συνέδριον ἡμῶν. Ὡσαύτως φρονῶ ὅτι θὰ ἔδει τὸ Συνέδριον νὰ σκεφθῇ περὶ τῆς ἐκδόσεως ὀλιγοσελίδων βιβλιαρίων ἀφορώντων τὰ καθήκοντα τοῦ Ἑλλήνος Ὁρθοδόξου χριστιανοῦ ἐν τοῖς ὁποίοις εἰδικὸς νὰ γίνεται λόγος περὶ τοῦ καθήκοντος τῶν χριστιανῶν ὅπως προσκαλῶσι πλὴν τοῦ σωματικοῦ καὶ τὸν πνευματικὸν ἰατρὸν παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς καὶ μεριμνῶσιν ὅπως οὗτος ἐν περιπτώσει ἰδίᾳ νόσου βαρείας δυναμένης νὰ συνεπαγάγῃ θάνατον μεταλαμβάνῃ τοῦ ἀπαραιτήτου διὰ τὴν πέραν τοῦ τάφου ζωὴν ἐφοδίου τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Εἶναι λυπηρὸν τῇ ἀληθείᾳ ὅτι ἐκδόσεις τοιαῦται εἰδικαὶ δὲν ὑπάρχουσιν οὔτε ἐν Ἑλλάδι, ἵνα χρησιμοποήσωμεν αὐτὰς καὶ ἐν Ἑυρώπῃ, καθ' ὃν χρόνον, ὡς γνωστόν, οἱ ἑτερόδοξοι κέκτηνται πλείστας καὶ ποικίλας καὶ δὴ καὶ διαφοροῦς δι' ἑκάτερον τῶν φύλων καὶ διὰ πᾶσαν ἡλικίαν. Εἴθε τὸ Συνέδριον ἡμῶν νὰ ἀποβῇ ἀφειρητὴ ἀναλόγου καὶ παρ' ἡμῶν κινήσεως, τῆς ὁποίας οἱ κυματισμοὶ νὰ φθάσωσι καὶ μέχρι τῶν ἀκτῶν τῆς φίλης ἡμῶν πατρίδος.

Λ ο υ δ ῖ ο υ ν

(Ἀκολουθεῖ)

† Ὁ Μ. Ἀρχιμ. ΜΙΧ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΑΝΑ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ

Ἡ. Ὁ κ. Ἁν. Τσακόπουλος ἐν τῷ «Μοσῆ» τῆς Τριπόλεως ἐρευνῶν τὰ τῆς δράσεως τοῦ κλήρου κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἡμῶν ἀγῶνα, δημοσιεύει τὰ κατὰ τὴν δρᾶσιν τοῦ «ριπνοκινδύνου καὶ ἐνθουσιώδους» ἱερέως Γεωργίου Βελλίνη, μνηθέντος εἰς τὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας ὑπὸ τοῦ Ναυπλίου Γρηγορίου. Ἐν Γαλαξίῳ τῆς Μολδαβίας κατετάγη εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Ἀλεξ. Ὑψη-

λάντου (1820) καὶ μετέσχε τοῦ ἐκεῖ ἐπαναστατικοῦ κινήματος. Ἐπανελθὼν διὰ Τεργέστης εἰς Πελοπόννησον μικρὸν μετὰ τὴν ἐκρηξιν τῆς ἐπαναστάσεως ἀφωσιώθη εἰς αὐτὴν ὀλοψύχως, μετεῖχε δὲ πάντοτε τῶν συμβουλίων τῶν Κολοκοτρώνη. Νικηταρῶ καὶ λοιπῶν καπετανέων, καὶ ἡ γνώμη του ἠκούετο μὲ ἰδιαίτερον προσοχὴν ἔγεινε κατόπιν πρωθυερεὺς τῆς πρώτης ἐκκλησίας τοῦ Ναυπλίου, ὁ ἕτερος δὲ τῶν ἐφόρων, εἰς τοὺς ὁποίους οἱ πρόκριτοι καὶ λοιποὶ προεστώτες τῶν χωρίων κοινῇ ψήφῳ ἀνέθεσαν τὴν ἐποπτείαν καὶ ἐπιτήρησιν τῶν τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίου, ἦτο ὁ παπα-Βελλίνης, ὅστις ἀποθανὼν τῇ 25 Ἰαν. 1840 ἐτάφη παρὰ τῷ ἱερῷ βήματι τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Γεωργίου. Μία ὁδὸς τοῦ Ναυπλίου φέρει τὸ ὄνομά του.

Ἡ. Ὁ αἰδεσ. W. T. Elliot ἐν κηρύγματί του περὶ τοῦ χριστιανικοῦ γάμου καὶ τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς εἶπε μετὰξὺ ἄλλων ὅτι «Ἡ Ἐκκλησία οὐδὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἀξιώσῃ οὐδὲ καὶ ἠξιώσῃ ποτε ὅτι τὸ ἰδεῶδες τοῦ γάμου πρέπει ἐξάπαντος νὰ περιληφθῇ εἰς τὸν πολιτικὸν νόμον, ἀλλ' ὀφείλει νὰ ἐπιμένῃ συγχρόνως ὅπως πᾶσα νομοθεσία κρατικὴ περιλαμβάνουσα ἄλλας, διαφοροῦς, περὶ τοῦ γάμου ἀρχὰς, χαρακτηρίζεται κατ' ἀρχὴν ὡς κατωτέρα. Ἐκτὸς τούτου ἡ Ἐκκλησία δικαιούται νὰ εἰσακούεται ὁσάκις διακηρύττει ὅτι πᾶσα ἐπὶ μέρους ἀποκλιθεὶς ἀπὸ τοῦ χριστιανικοῦ ἰδεώδους θὰ συνεπήγετο βαρείας ἠθικῆς συνεπειᾶς διὰ τὸ ἔθνος. Ἐπ' ἴσης, τρίτον, ἡ Ἐκκλησία ἔχει πλήρες δικαίωμα νὰ νομοθετῇ περὶ γάμου ἰδίους νόμους καὶ νὰ ἐφαρμόξῃ αὐτούς, ἀδιαφοροῦσα τελείως ὡς πρὸς τὸ ὅ,τι σχετικῶς πράττει τὸ Κράτος. Ὅ,τι δὲν δύναται νὰ γείνη ἀνεκτὸν εἶνε νὰ ἀκολουθῇ ὁ λαὸς ἀμφοτέρως τὰς ὁδοὺς, ἦτοι νὰ τελῇ τὸν χριστιανικὸν γάμον ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἀξιοῖ ἐλευθερίαν διὰ τὸ διαζύγιον καὶ διὰ δεύτερον γάμον, ὡσεὶ οὗτος οὐδαμῶς χρῆζει χριστιανικοῦ καθγιασμοῦ. Πρὸ παντὸς ἡ Ἐκκλησία δεόν νὰ καθιστᾷ σταθερῶς σαφὲς εἰς τὸν λαόν, ὅτι, ὅσον ὑψηλὸν καὶ ἂν εἶνε τὸ χριστιανικὸν ἰδεῶδες, δὲν εἶνε τὸσον ἀνεπίκτον διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ὁ κόσμος ἀκούει πολλὰ περὶ ἀτυχῶν γάμων, πολλὰ ὀλίγα ὁμοῦς ἀκούει περὶ τῶν γάμων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι, συναπτόμενοι ἐπὶ τῇ βάσει μὴ ἐγωϊστικῶν ἐλατηρίων καὶ ἀφοσιώσεως εἰς ἕν ἰδεῶδες, ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν τῆς πλήρους εἰρηνης, ἀγνόητος καὶ ἀγάπης οἰκογενειακῆς ζωῆς, ἡ ὁποία ὑπὲρ πᾶν ἄλλο εἶνε φορεὺς γλυκύτητος καὶ φωτὸς εἰς τὸν πλήρη ταραχῶν καὶ ὀχλήσεων κόσμον τοῦτον».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Καὶ μία ἀηδῶν.

Ἐξεδόθη πρό τιμος ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦτου Pribila βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Stockholm, Lausanne, Rome». Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ βιβλίου τούτου ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι πρώτην φοράν λατίνος κληρικὸς ὁμιλεῖ μετὰ φρονήσεως καὶ συμπαθείας περὶ τῆς οἰκουμένης ταύτης κινήσεως, τῆς ὁποίας ἡ Λωζάννη καὶ ἡ Στοκχόλμη ἀπετέλεσαν τοὺς σημαντικωτέρους σταθμούς. Μ-χρι σήμερον ὁ λατινισμὸς ἐτήρησε σιγὴν ἐπὶ τῶν γεγονότων τούτων, πρὸς τὰ ὁποῖα μάλιστα ἀπέβλεψε μετὰ τινας περιφρονησεως. Ὁ Ἰησοῦτης

Pribila, χωρίς να ἀφίσταται τοῦ ρωμαϊκοῦ ἐδάφους καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς γνωστῆς παπικῆς ἐγκυκλίου *Mortalium animos*, ἡ ὁποία εἶνε δι' αὐτὸν νόμος, ἀναγνωρίζει ὅμως ὅτι περιέχει τὸ σοβαρὸν ἢ διπλῆ αὐτῆ προσπάθεια, μάλιστα δὲ ἀφίνει νὰ διαγνηθῶσκηαι τὸ δυνατόν μιᾶς συνεργασίας τῆς ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ κοινωνικῷ πεδίῳ κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς Στοκχόλμης. Ἡ ἀηδὼν αὐτῆ εἶνε, βεβαίως, μία, καὶ «ἐὰρ οὐ ποιεῖ»: ἀλλὰ τὸ βιβλίον φέρει τὸ γνωστὸν «*impugnatur*», καὶ τοῦτο εἶρέ τι πλέον τῆς μιᾶς ἀηδόνος.

Αἱ ἠθικαὶ ἀξίαι.

Κατὰ τὰς τελευταίας ἀγορεύσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐν τῇ Βουλῇ καὶ τῇ Γερουσίᾳ περὶ τῆς ἐν Χάγῃ κατ' αὐτὰς συγκροτηθείσης συνδιασκέψεως ἐπὶ τῶν πολεμικῶν ἐπανορθώσεων ἐλέχθησαν ἀλήθειαι τινες εἰς τὰς ὁποίας ἐξειδικιασμένη προκαλεῖται ἡ προσοχή. Ὁ ἀντιπροσωπεύσας ἐκεῖ τὴν Ἑλλάδα κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἀναπτύσσων πρὸ τῶν ἰσχυρῶν τὰ ἑλληνικὰ δίκαια καὶ ἀμυνόμενος αὐτῶν δὲν ἠδυνήθη, εἶπε, νὰ στηρίξη αὐτὰ «παρὰ ἐπὶ μιᾶς βάσεως, ἠθικῶς βεβαίως ἀκλονήτου, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν πολλάκις εὐρίσκομεν πολιτικῶς ἀσθενῆ, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος δὲν ἀποδίδει μεγάλην σημασίαν. Ἡ βίσις εἶνε ἀπλῶς καὶ καθαρῶς τὸ δίκαιον τῆς Ἑλλάδος, καὶ αἱ αἰώνια ἀρχαὶ τῆς δικαιοσύνης, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐπέτρεπον, ἀφοῦ μετέσχομεν εἰς ἓνα πόλεμον τεράστιον, ὑποστάντες ὅλοι μεγάλας ζημίας, ἡμεῖς περισσοτέρας τῶν ἄλλων., νὰ κριθοῦν τὰ οικονομικὰ ἀποτελέσματα μὲ μέτρον διάφορον διὰ τὸν ἓνα καὶ τὸν ἄλλον καὶ μάλιστα μὲ μικρότερον δι' ἐκείνον, διὰ τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἐκτιμηθοῦν τὰ ἀποτελέσματα αὐτὰ εὐμενέστερον». «Ἐξεύρω—ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Πρωθυπουργός—τὴν τάσιν, ἡ ὁποία καὶ πρὸ τοῦ πολέμου, ἀλλὰ πρὸ παντὸς τὴν μεταπολεμικὴν ἐποχὴν ἐπιτρατεῖ: Ὁσάκις ἐπικαλεῖται καγεῖς τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης, νὰ προκυλῆ πολλάκις τὴν θυμηδίαν. Δὲν πρέπει νὰ ἀποκρύψω ὅτι ὑπῆρξαν στιγμαί, κατὰ τὰς ὁποίας καὶ ἡ ἰδική μου ἐμπιστοσύνη πρὸς τὴν στερεότητα αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τῆς δικαιοσύνης, εἶχε κλονισθῆ, ἔστω καὶ προσωρινῶς.». Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ θέματος καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ τῇ ἐπιούσῃ ὁμιλῶν εἶπε περὶ τῆς συνδιασκέψεως τῆς Χάγης ὅτι αὐτῆ ἔφερεν ἐνώπιον τῆς διπλωματικῆς τραπέζης τοὺς ἀντιπροσώπους ὅλων τῶν κρατῶν, τὰ ὁποῖα μετέσχον τοῦ πολέμου, ὅλους ὡς ἰσοῦς συζητοῦντας καὶ φθάνοντας εἰς συμπεράσματα τὰ ὁποῖα ἀπεδέχθησαν ὅλοι καὶ τὰ ὁποῖα ὑπέγραψαν ὄχι ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς σπάθης ἢ τῆς ἀπειλῆς, ἀλλὰ διότι ἠννόησαν ὅτι ἡ λύσις ἢ

διδομένη ἦτο ἡ προσήκουσα λύσις» καὶ ὅτι «ἐπανεφέρεται οὗτοι οἱ σχέσεις τῶν κρατῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν εἰς ἓν ἐπί-ἐπίπεδον συνεννοήσεως καὶ εὐρυτέρας προόδου τῆς ἀρξαιμένης ἤδη εὐτυχῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη συμφιλιοσεως τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης», ὅτι δὲ ἡ ρύθμισις τῶν ἀποτελεσμάτων τὸ ὑποκείμενον τῆς διασκέψεως ζητημάτων ἀποτελεῖ μίαν ἐγγύησιν ὅτι θὰ τελοῦν ἐπὶ βάσεων φιλικῶν αἱ σχέσεις καὶ τῶν μεσευρωπαϊκῶν κρατῶν καὶ, εἰδικότερον, τῶν βαλκανικῶν. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ὁμιλήσας ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ὁ κ. Τσαλδάρης, ἀρχηγὸς ἰδίας πολιτικῆς μερίδος, διεπίστωσεν ἐκ τῶν ἐν Χάγῃ γενομένων ὅτι παρήλθεν ἡ ἐποχὴ κατ' ἣν «τὰ μεγάλα συμφέροντα δὲν ἀφήνουν ὥστε νὰ ἴδουν οἱ ἰσχυροὶ πῶς εἶνε καὶ οἱ μικροὶ», καὶ ὅτι σήμερον «εὐτυχῶς καὶ τὰ συμφέροντα τῶν μικρῶν διέπονται ἀληθῶς ἀπὸ ἐν αἴσθημα δικαιοσύνης», ἐξέφρασε δὲ τὴν εὐλογον ἐλπίδα «ὅτι τὸ αἶσθημα τοῦτο θὰ διέπη πλέον τοὺς λαοὺς εἰς τὸ μέλλον καὶ θὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὴν πρόδον τῶν κρατῶν». Ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου εἰρημένων ἐξάγεται ὅτι, ὅσονδήποτε καὶ ἂν νομίζονται κλονισθεῖσαι μετὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον αἱ ἠθικαὶ ἀξίαι, τὸ κράτος αὐτῶν ἐν τῇ ἀνθρωπότητι εἶνε τόσο ἀκατάλυτον, ὥστε ὁ ἐπίσημος χαρακτηρισμὸς τοῦ παραβάτου αὐτῶν ὡς ἀναισχύντου καὶ ἀνηθικοῦ ἀποτελεῖ ὑπολογίσιμον ἀνασταλτικὸν τῆς δημοσίας περιφρονήσεως τῶν διεπουσῶν τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων ἀκλονήτων ἠθικῶν ἀρχῶν. Διὰ τῶν ἐν Χάγῃ γενομένων περὶ τὸ ἀκανθωδέστατον ὄντως ζήτημα τῶν πολεμικῶν ἐπανορθώσεων κατεμαρτυρήθη περιφανῶς ὅτι ἤρχισε νὰ ὑπολογίζηται ἐν ταῖς σχέσεσι τῶν κρατῶν τὸ αἶσθημα καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς δικαιοσύνης ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ προπολεμικὰ καὶ μεταπολεμικὰ δεδομένα, ἡ ἀγωνιώδης δὲ προσπάθεια ἐκάστου ἐπὶ μέρους ἀντιπροσώπου ὅπως μὴ ἀναλάβῃ αὐτὸς τὴν εὐθύνην τῆς ματαιώσεως τῆς συνεννοήσεως καὶ τῆς διατηρήσεως τῆς διεθνoῦς φιλίας μαρτυρεῖ καὶ αὐτῆ ὅτι ἀσφαλῶς εἰσερχόμεθα εἰς περίοδον, κατ' ἣν εἴπερ ποτ' ἄλλοτε ἐμφανίζονται τοιοῦμαι αἱ ἠθικαὶ ἀξίαι.

Τὰ θρησκευτικὰ.

Μετὰ πλείστης ἱκανοποίησεως πληροφοροῦμεθα ὅτι τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἀκοῦσαν τῆς περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἐμπεριστατωμένης εἰσηγήσεως τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, τὰ κυριώτατα τῆς ὁποίας σημεῖα ἐσημειώθησαν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας», καὶ παρῶν ἀμέριστον προσοχὴν καὶ εἰς τὴν ἀναλυτικῶ-

τέραν αὐτῶν προφορικὴν ἀνάπτυξιν, ἀπεδέχθη μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὴν κατὰ τὰς ὑποδείξεις ταύτας μεταρρυθμισίαν, πρὸς τὸ παρὸν διὰ τὰς πρώτας δύο γυμνασιακὰς τάξεις, ἐξεδήλωσε δ' ἀποδοχὴν καὶ τῶν εἰς τὰς ὑπολοίπους γυμνασιακὰς τάξεις ἀφορῶντων. Ἐπιφύλασσόμενοι νὰ διατρίψωμεν διεξοδικώτερον ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐκπαίδευσιν ζητήματος, ἐκφράζομεν τὴν χαρὰν μας ὅτι ἐδόθη, ἐπὶ τέλους, ἡ προσήκουσα προσοχὴ εἰς τὸν σπουδαιότατον σκοπὸν τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας ἐν τῇ ἐκπαίδευσί τῶν ὀρθοδόξων ἑλληνοπαίδων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Καθ' ἤλασαν τὴν λήξασαν ἑβδομάδα ἐξηκολούθησεν ἡ μελέτη τῶν λεπτομερειῶν τῆς νέας διοργανώσεως τῶν οικονομικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς συμβάσεως. Εἶναι δὲ αὕτη σχεδὸν ἐτοιμὴ ἐπελθούσης συμφωνίας ἐπὶ τῶν σπουδαιότερων ζητημάτων. Ἡ Τράπεζα ἐδέχθη ὅπως κρατῆ μόνον 4 ο)ο ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας. Τὸ σχέδιον τῆς συμβάσεως πρόκειται νὰ μελετηθῆ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος ὑπὸ τῆς μεγάλης Ἀρχιερατικῆς Ἐπιτροπῆς, ἣτις καὶ κατὰ τὴν λήξασαν ἑβδομάδα συνήλθεν εἰς ἐπανειλημμένα συσκέψεις, προτάσει δὲ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἀπεφασίσθη νὰ ἐπιδιωχθῆ ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸ οικονομικὸν ἡ ρύθμισις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας.

— Τῇ προχθὲς Πέμπτῃ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἐτελέσθη ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῶ τὸ εἱτήσιον μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἰδρυτῶν, εὐεργετῶν καὶ καθηγητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, μετὰ τὸ πέρας δ' αὐτοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν αὐτοῦ ὁ Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Π. Μπρατιώτης ἐντολῇ τῆς Συγκλήτου ὠμίλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος «οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι καὶ τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα». Κατὰ τὴν ὁμίλιαν παρέστησαν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, οἱ σεβ. συνοδικοὶ καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες ἱεράρχαι, ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, ὁ δήμαρχος, πολλοὶ πολιτευταὶ καὶ πλήθος κόσμου.

— Ἀγγέλλεται ἐκ Σεργῶν ὅτι ἐκ τῆς πλημμύρας τοῦ Στρυμόνος κατέρρευσε τὸ κτίριον τῆς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου καὶ τινες οἰκίαι.

— Γενομένων ἀρχαιρειῶν τοῦ Φοιτητικοῦ Θεολογικοῦ Συνδέσμου πρὸς ἀνάδειξιν νέου Δ. Συμβουλίου ἐξελέγησαν οἱ Μιχαὴλ Χατζῆς διάκονος, Εὐάγ. Κλεόμβροτος, Ἀν. Σωτηρόπουλος, Κ. Λιασιδης, Δ. Μακρῆς, Κ. Κυριακίδης διάκονος, Μ. Κορρές, Θ. Σαράφης καὶ Ἀντ. Δαζαρίδης. Τὸ νέον συμβούλιον συνελθὸν ἐξέλεξε Πρόεδρον αὐτοῦ τὸν τεταρτοετῆ κ. Εὐάγγ. Κλεόμβροτον, Ἀντιπρόεδρον τὸν κ. Ἀν. Σωτηρόπουλον, Γ. Γραμματέα τὸν κ. Μ. Κορρὲν καὶ ταμίαν τὸν κ. Δημ. Μακρῆν.

— Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Πάρου, ὅτι τὴν 25ην Ἰανουαρίου ἐ.ξ. ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ ὑπερεκατοντούτης Ἠγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Λογγοβάρδας Ἱεροθέος Βοσινιώτης ἐκ Τριπόλεως. Τὴν ἐπομένην ἐγένετο ἡ κηδεῖα αὐτοῦ τῇ συμμετοχῇ ὀλοκλήρου τοῦ κλήρου τῆς νήσου καὶ σχεδὸν συμπαντος τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς, ὅστις ἔσπευσε νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ αἰσθήματα τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τοῦ ἀπέιρου σεβασμοῦ ὃν ἔτρεφε πρὸς τὸν μεταστάντα καὶ πρὸς τὴν σεβασμίαν Ἱερὰν Κοινῶν Μονῆν τῆς Λογγοβάρδας, ἣτις εἶναι μοναδικὴ ἐν τῇ Ὀρθοδοξίᾳ διὰ τὴν ἀγιότητα τοῦ βίου τῶν μοναχῶν αὐτῆς καὶ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν μοναστικῶν θεσμῶν. Ὡς πληροφροῦμεθα, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Παροναξίας διώρησεν Ἠγούμενον τῆς ἀνωτέρω Ἱ. Μονῆς εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ μεταστάντος τὸν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Φιλόθεον Ζερβάκον, ὅστις, καθ' ὅλα ἀντάξιος τοῦ προκατόχου αὐτοῦ, διακρίνεται ἐπ' ἀρετῇ, εἶνε δὲ γνωστὸς καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἱ. Μητρο. Παροναξίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Εἰδήσεις ἐκ Λαμασκού ἀναφέρουσιν ὅτι οἱ ἐκείθεν εἰς Λίβανον ἀποσυρθέντες ἀρχιερεῖς πιεζόμενοι ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης ἀπεφάσισαν νὰ συνεχίσωσι τὸ περὶ τῆς πατριαρχικῆς ἐκλογῆς ἔργον τῶν, φημιολογεῖται δ' ἡ συντέλεσις αὐτῆς λίαν προσεχῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Τὸ Παγκύπριον Ἱεροδιδασκαλεῖον ἤρξατο ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ λήγοντος μηνὸς Ἰανουαρίου ἐκδίδον μηνιαῖον περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐκπαιδευτικὴ Σάλπιγξ». Τὸ περιοδικὸν τοῦτο, ὄργανον τῆς μαθητικῆς τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου Κοινότητος, σκοπὸν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸ δημόσιον δείγματα τῆς πνευματικῆς τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου ζωῆς, εἰς δὲ τοὺς τροφίμους τοῦ μαθητικῶν μορφωτικῶν μέσον, εὐρύνον τοὺς ὁρίζοντας τῶν γνώσεων τῶν ἱεροσπουδαστῶν διὰ καταλλήλων δημοσιευμάτων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἐν Βολγόδῳ ὁ ναὸς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος μεταβλήθη ὑπὸ τῶν μπολσεβίκων εἰς ἐργατικὴν λέσχην καὶ κινηματογράφον· ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Κισνοβίου ἐτυφεκίσθη ὁ ἱερεὺς Βόηκην· ἐν Πετροπόλει ὁ ναὸς τοῦ νεκροταφείου Βολκῶφ κατηδαφίσθη καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὠκοδομήθη κρεματόριον· ἐν τῇ πόλει Σιούγια δύο ναοὶ μεταβλήθησαν εἰς σιταποθήκας· ὁ καθεδρικὸς ναὸς ἐν Μπαχμούτῃ μετετράπη εἰς κινηματογράφον· ὁ ναὸς τοῦ ἁγ. Συμεῶν τοῦ Στυλίου τῆς Τβερ μετεμορφώθη εἰς γαλακτοπωλεῖον· 41 μέλη τῆς ὀρθοδόξου ἀδελφότητος τοῦ ἁγ. Μιχαὴλ ἐν Βορονεζ δικάσθέντα κατεδικάσθησαν τὰ μὲν 16 εἰς θάνατον, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς εἰρκτῆν. Οἱ ὑπόδικοι εἶχον ἐμφανισθῆ εἰς τὸ δικαστήριον μετὰ λευκῶν σταυρῶν ἐπὶ τῶν καλυμμάτων τῶν, καθ' ὅλην δὲ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης ἐρωτώμενοι ὑπὸ τῶν δικαστῶν ἀπήντων μόνον «Χριστὸς ἀνέστη».

— Κατὰ τινα στατιστικὴν, μόνον κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον ἐν Ρωσίᾳ ἐκλείσθησαν 621 ναοί, ἧτοι 540 τῶν ὀρθοδόξων, 63 συναγωγαὶ καὶ 18 τζαμίαι,

ἐξέφρασαν δὲ τὴν πεποίθησιν οἱ μπολσεβίκοι ὅτι ἐν-
τὸς ὀλίγων ἀκόμη μηνῶν θὰ περιορίσουν τοὺς ὑπο-
λειφθέντας ναοὺς κατὰ τὰ δύο τρίτα.

— Ὁ ἀντιχριστιανικὸς ἐν Ρωσίᾳ διωγμὸς ἐντείνε-
ται ὁσημέραι λαμβάνων γενικὸν χαρακτήρα. Πρὸ
τῶν Χριστουγέννων εἶχεν ἀποφασισθῆ νὰ ἀφαιρεθῶ-
σιν ἐκ πάντων γενικῶς τῶν ναῶν οἱ κώδωνες, διὰ νὰ
μὴ κρουσθῶσι κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ Χριστιανισμοῦ
ἐορτήν. Ἐν Χερσῶνι ἐκλείσθησαν πάντες οἱ ναοὶ
τῶν ὀρθοδόξων, ἐν Μόσχῃ ὁ ναὸς τοῦ Σωτῆρος τῆς
ὁδοῦ Σπατοϊκάρσκη μετετέραθη εἰς ἐστιατόριον, πολ-
λαχοῦ οἱ ναοὶ μεταβάλλονται εἰς ἀποθήκας, ἀναγνω-
στήρια, ἤλεκτρικοὺς σταθμοὺς, «οἴκους πολιτισμοῦ»,
βιβλιοθήκας, λέσχας, σχολὰς κλ., ἀλλαχοῦ δὲ ἱερὰ
εἰκόνες παραδίδονται εἰς τὰς φλόγας κατὰ φορτία.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Ἐν Ἀλμπα Γούλια συνεκροτήθη πρὸ τινος
παρρωμονικῶν συνέδριον τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου.
Μετὰ τοὺς ἐκφωνηθέντας λόγους καὶ τὰς ἐπακολου-
θησάσας ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων τοῦ κλήρου συζη-
τήσεων ἐλήφθησαν πολλαὶ ἀποφάσεις, ὧν σημειοῦ-
μεν τὰς σπουδαιοτέρας: α) ὁ ὀρθόδοξος ρουμανικὸς
κλήρος νὰ θεωρηθῆ κλάδος δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ
ἡ μισθοδοσία αὐτοῦ νὰ ἐξισωθῆ πρὸς τὴν τοῦ ἐκπαι-
δευτικοῦ κλάδου. β) ἡ μισθοδοσία τοῦ κλήρου νὰ
παρέχεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ κράτους καὶ ὄχι κατὰ
ἐπαρχίας, ἵνα μὴ γείνηται ὡς μέχρι τοῦ νῦν ἐπιβρα-
δυνσις. γ) νὰ ὁρισθῆ σύνταξις τῶν ἱερέων ὑπὸ τοῦ
κράτους ὡς τοῦτο γίνεται διὰ πάντας τοὺς δημοσίους
λειτουργοὺς. δ) ἡ συνέλευσις διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ
περὶ θρησκευτῶν νόμου καὶ ζητεῖ τὴν κατάργησίν του.
ε) Ἡ συνέλευσις ζητεῖ τὴν διατήρησιν τοῦ ὑπουργεί-
ου τῶν θρησκευμάτων καὶ διαμαρτύρεται κατὰ
τῆς ἀποφάσεως περὶ καταργήσεώς του.

ΑΓΓΑΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ οἱ Λονδίνειοι «Church Times»
ἀνασκοποῦντες τὴν καθ' ὅλου ἐκκλησιαστικὴν κίνη-

σιν τοῦ λήξαντος ἔτους, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς σχέ-
σεις τῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανικῆς
σημειοῦσιν ὅτι «κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο δὲν παρατηρήθη
ἄξιοσημείωτος ἀνάπτυξις τῆς μεταξὺ τῆς Ἀγγλικα-
νικῆς καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐγκαρδίου συ-
νενοήσεως («entente cordiale»). Οἱ συντηρητικώ-
τεροι τῶν ὀρθοδόξων εἶρον ἀνταγωνισμὸν εἰς τὰς
ἄκρας μονεριστικὰς δηλώσεις τοῦ ἐπισκόπου τοῦ
Birmingham καὶ τῶν ὁπαδῶν του, ἐνῶ ἀρχιερεῖς
ὅπως ὁ σεβ. Γερμανὸς (Θυατείρων) ἐν πλήρει γνώ-
σει τοῦ χαρακτήρος τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας
κατὰ τινὰς συζητήσεις ἔλαβε στάσιν ἐμφαινούνσαν ὅτι,
κατ' αὐτοὺς, ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία εἶνε κατὰ τὸ
πλεῖστον προτεσταντικὴ, ἀπὸ τῆς ἐπόψεως δὲ ταύτης
εἶνε φυσικὸν ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνεται λό-
γος περὶ ἐνώσεως μετὰ τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν».

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἀπ' ἱκανοῦ χρόνου ἐν τισι λατινικοῖς κύκλοις,
ἰδίως μαριολατρικοῖς, προάγεται ἡ σύστασις ἰδίας
ἐορτῆς σωματικῆς μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου εἰς
τοὺς οὐρανούς, πρὸ τινος δ' ἐν Ρώμῃ ἐγένετο συνδιά-
σκεψις ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων τῆς Καλαβρίας,
ἧτις καὶ ἐξήτησε παρὰ τοῦ Πάπα τὴν ἐπίσημον ἀνα-
κήρυξιν τοῦ δόγματος τούτου.

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἡλείας

Πρὸς τὸν Ἱερομόναχον Κύριλλον Μπαλοδήμον

Ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τοῦ παρ' Ἡμῶν
Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῇ 5ῃ Μαρτίου ἔ. ἔτ ἡμέ-
ρᾳ Τετάρτῃ καὶ ὥρᾳ 10ῃ π. μ. ἵνα δικασθῆς ὡς κα-
τηγροῦμενος ἐπὶ σκανδαλώδει διαγωγῇ. Προσεπιδη-
λοῦμεν δέ σοι, ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὥσ' ἄνω
ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ, θέλεις δικασθῆ ἑορήμην.

Ἐν Πύργῳ τῇ 27ῃ Ἰανουαρίου, 1930

† Ὁ Ἡλείας Ἀντώνιος

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγλίον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μουνδῶν διακηρύττει
ὅτι ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὴν 2αν Φε-
βρουαρίου 1930 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ.
ἐν Βελισσῶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν καὶ ἐνώ-
πιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἰωάννου Λιβανοῦ καὶ τοῦ
Ἡγλίου ἢ ἐπισκευῆ τοῦ Πατρῆου τοῦ Νεκροταφείου, τοῦ
Ξενῶνος, τοῦ Κεντρικοῦ Ναοῦ, καὶ τοῦ Θόλου τῆς εἰσόδου
τῆς Μονῆς ὑπὸ δρους καὶ ὑποχρεώσεις τῶν ὁποίων δύναν-
ται νὰ λάβωσιν γνῶσιν οἱ βουλόμενοι προσερχόμενοι ἐν

τοῖς γραφείοις τῆς Μονῆς καὶ παρὰ τῷ ἄνω Συμβολαιο-
γράφεϊ. Τὰ ἔξοδα προκηρύξεως δημοπρασίας κ λ. π. βα-
ρύνουσι τὸν τελευταῖον μειοδότην.

Τὸ Ἡγλίον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βράχου «ἢ Κοίμησις τῆς
Θεοτόκου» προκηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς μονοετὴ ἐνοικί-
ασιν ἐπὶ (7) στρέμματα ἀμπέλων Μονῆς εἰς θέσιν ἐμπατὸν
τῆς Κοινότητος Νεμέας. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν
Νεμέᾳ τῇ 23 Φεβρουαρίου ἔ. ἔ. ἐν ἡμέρᾳ ἱερατικῇ καὶ ὥρα
10—12 π. μ. ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,, ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΧΙΕΡΕΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΑ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

Δ ΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΑΝΘΙΜΟΣ
† ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ
ΘΕΟΔ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑΣ ΕΠΙΤΡ. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60. ΕΞΩΤ. ΦΡ. 60. ΑΜΕΡ. ΔΟΛ. 3
ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΝΑΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΔΡΧ. 100
ΝΑΩΝ ΧΩΡΙΩΝ 60. ΙΕΡΕΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ 30

Διεύθυνσις Συντάξεως: Μοσχονησίω 12α. - Διεύθ. Διαχειρίσεως καὶ Διεκπεραιώσεως: Μέγ. Ἀρχιεπ. ὁδ. Φιλοθέης 21.

Τύποις «Φοίνικες» Ὁδὸς Σταδίου 44 - Ἀθῆναι